

TARTUNTATAUTILAIN 58 §:N MUKAINEN PÄÄTÖS SATAKUNNAN KUNTIEN ALUEELLE

ASIAN TAUSTAA

Maailman terveysjärjestö WHO julisti koronavirusepidemian pandemiaksi 11.3.2020. Koronavirus on yleisvaarallinen tartuntatauti. Valtioneuvosto antoi 16.3.2020 ensimmäisen suosituksen, jonka mukaan julkisia kokoontumisia rajoitetaan uuden koronaviruksen aiheuttaman infektion (COVID-19) leviämisen ehkäisemiseksi.

Lounais-Suomen aluehallintovirasto on 17.3., 8.4., 8.5., 19.5., 16.6., 1.7., 24.8., 22.9., 22.10., 25.11., 2.12. ja 16.12.2020 antamallaan päätöksillä tehnyt tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaiset rajoituspäätökset koskien yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten järjestämistä.

Aluehallintovirasto on 16.12.2020 antamallaan päätöksellä kieltänyt tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin nojalla Satakunnan kuntien alueella kaikki sisä- ja ulkotiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset. Sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa voidaan kuitenkin järjestää yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia, joihin osallistuu enintään 20 (kaksikymmentä) henkilöä edellyttäen, että turvallisuus niissä voidaan varmistaa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveystieteiden tutkimuskeskuksen 21.9.2020 antamaa ohjetta (liite 1). Päätös on voimassa ajalla 24.12.2020 - 23.1.2021. Päätöksellä on kumottu Lounais-Suomen aluehallintoviraston 25.11.2020 ajalle 1.12. - 31.12.2020 antama määräys ajalta 24.12.2020 - 31.12.2020.

KUULEMINEN

Kuuleminen olisi saattanut vaarantaa tämän päätöksen tarkoituksen toteutumisen, ja siitä johtuva viivästyminen olisi aiheuttanut huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle ja yleiselle turvallisuudelle, minkä vuoksi hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla asiassa ei ole suoritettu kuulemista.

LOUNAIS-SUOMEN ALUEHALLINTOVIKASTO

puh. 0295 018 000
fax 02 251 1820
kirjaamo.lounais@avi.fi
www.avi.fi

Turun päätoimipaikka
Itsenäisyydenaukio 2
PL 22, 20801 Turku

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU JA PERUSTELUT

Määräys

Lounais-Suomen aluehallintovirasto kieltää tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin nojalla Satakunnan kuntien alueella kaikki sisä- ja ulkotiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset.

Sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa voidaan kuitenkin järjestää yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia, joihin osallistuu enintään 20 (kaksikymmentä) henkilöä edellyttäen, että turvallisuus niissä voidaan varmistaa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveystieteiden tutkimuskeskuksen 21.9.2020 antamaa ohjetta (liite 1).

Määräys on voimassa ajalla 24.1.2021 – 23.2.2021.

Perustelut

Tartuntatautilain 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja.

Tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaan, kun laajaa tartunnan vaaraa aiheuttava yleisvaarallinen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti on todettu tai sen esiintyminen on perustellusti odotettavissa, aluehallintovirasto voi päättää alueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden, oppilaitosten, päiväkotien, asuntojen ja vastaavien tilojen sulkemisesta sekä yleisten kokousten tai yleisötilaisuuksien kieltämisestä, jos kyseisten rajoitusten tekeminen on tarpeen usean kunnan alueella. Edellytyksenä on lisäksi, että toimenpide on välttämätön yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi. Säännöksen 3 momentin mukaan edellä 1 momentissa tarkoitettut päätökset tehdään enintään yhden kuukauden ajaksi. Toimenpiteet on heti lopetettava, kun tartunnan vaaraa ei enää ole.

Tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan uuden koronaviruksen aiheuttama infektio on yleisvaarallinen tartuntatauti.

Terveystieteiden tutkimuskeskuksen mukaan koronaviruksen aiheuttama tauti (COVID-19) tarttuu ensisijaisesti pisaratartuntana, kun henkilö yskii tai aivastaa. Virus voi tarttua myös pinnoilta, joille on hiljattain päätyntä sairastuneen hengitystie-eritteitä. Suomessa koronavirusepidemia on kesän rauhallisen tilanteen jälkeen kiihtynyt monella alueella. Virus kiertää edelleen sekä Suomessa että laajasti muualla maailmassa, ja Suomen väestöstä valtaosa on yhä altis tartunnalle. Uuden koronaviruksen aiheuttaman taudin ehkäisemiseksi on kehitetty rokotteita ja rokottaminen on aloitettu myös Suomessa joulukuun 2020 lopussa valtioneuvoston asetuksen (1105/2020) mukaisessa järjestyksessä. Tulee kuitenkin kulumaan aikaa siihen, että Suomen koko väestö on saanut mahdollisuuden rokot-

teen ottamiseen. Laajalla testaamisella, sairastuneiden eristämällä, tartuntaketjujen jäljittämällä ja altistuneiden karanteenilla voidaan osaltaan, mutta ei yksinomaan, estää taudin leviämistä.

Kokoontumisrajoituksia asetettaessa huomioidaan epidemiologinen arvio taudin leviämisestä tilanteissa, joissa sosiaalisten kontaktien määrä on suuri. Valtioneuvosto on periaatepäätöksellään 3.9.2020 puoltanut sosiaali- ja terveysministeriön tekemää toimintasuunnitelmaa hybridistrategian mukaisten suositusten ja rajoitusten toteuttamiseen covid-19-epidemian ensimmäisen vaiheen jälkeen (sosiaali- ja terveysministeriön julkaisu 2020:26). Suunnitelmassa epidemian hallinnan lähtökohtana ovat paikallisten ja alueellisten viranomaisten tartuntatautilain mukaisesti tekevät toimet ja päätökset. Toimintasuunnitelmassa kuvataan kolme epidemian vaihetta luonnehtivaa kuvausta (perustaso, kiihtymisvaihe, leviämisvaihe), joiden avulla suositusten ja rajoitusten tarvetta ja kohdentamista arvioidaan ja joita käytetään päätöksenteon tukena alueellisesti ja valtakunnallisesti.

Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen aluehallintovirastoille 30.11.2020 antaman Epidemiologiseen tilanteeseen perustuvan arvion kokoontumisrajoitusten tarpeesta (THL/6391/4.00.00/2020) mukaan COVID-19-epidemia on marraskuun 2020 aikana Suomessa kehittynyt huonompaan suuntaan. Ilmaantuvuus koko maan tasolla on noussut ja yhä useampi alue on todennut olevansa joko kiihtymis- tai jopa leviämisvaiheessa. Marraskuun aikana tapauksia on todettu lähes joka päivä kunkin sairaanhoitopiirin alueella, ja suuressa osassa viikoittaiset tapausmäärät ovat selvässä kasvussa verrattuna muutaman viikon takaiseen ilmaantuvuuteen. Tartuntoja on myös tavattu yhä useammassa kunnassa ja käytännössä kaikkien maakuntien suurimmissa asutuskeskuksissa. Ilmaantuvuuden kasvu koskee huolestuttavalla tavalla myös ikääntyneimpiä väestöryhmiä. Vaikka Suomen epidemiatilanne verrattuna EU-verrokkimaihin on yhä parempi, ovat tapausmäärät hitaasti syksyn aikana kasvaessaan nyt saavuttaneet tason, jolla epidemian torjuntaan tarvitaan nopeasti lisää keinoja, jotta epidemia ei nopeasti hallitsemattomasti kiihtyisi.

THL arvioi, että ihmisten terveyden suojelemiseksi ja terveydenhuollon kantokyvyn varmistamiseksi on tarpeen ottaa käyttöön lisää toimia ihmisten välisten fyysisten kontaktien vähentämiseksi koko Suomessa. Tällä pyritään sekä ehkäisemään yhä useamman alueen epidemiatilanteen kiihtymistä perustason yläpuolelle että kääntämään ilmaantuvuus laskusuuntaiseksi niillä alueilla, jotka ovat jo siirtyneet kiihtymis- ja leviämisvaiheeseen. Edellä mainituin perustein THL on 30.11.2020 antanut aluehallintovirastoille suositukset raja-arvoista kussakin epidemian vaiheessa. THL:n suosituksen mukaan alueille, jotka ovat kiihtymisvaiheessa, sallitaan korkeintaan 20 henkilön kokoontuminen yleisötilaisuuksissa ja yleisissä kokouksissa ulko- ja sisätiloissa. Suosituksen mukaan sallituissa kokoontumisissa tulee noudattaa opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen suosituksia turvaväleistä ja tartuntaa ehkäisevistä varotoimista.

Valtioneuvosto on periaatepäätöksellään 22.12.2020 puoltanut sosiaali- ja terveysministeriön tekemää toimintasuunnitelman päivitystä COVID-19-epidemian hillinnän hybridistrategian toteuttamiseen tammi – toukuu-kuussa 2021. Päivitetyn toimintasuunnitelman (sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2021:1) mukaan alueen tilannetta arvioitaessa on merkitystä annettava myös ympäröivien alueiden tartuntatilanteelle sekä valtakunnalliselle epidemiatilanteelle. Kiihtymisvaiheen toimenpiteet voivat päivitetyn toimintasuunnitelman mukaan olla perusteltuja jo perustasolla, mikäli valtakunnallinen ja lähialueiden epidemiologinen tilanne on vaikeutuva. Leviämisvaiheen uhatessa on perusteltua ottaa viipymättä käyttöön kaikki tarpeelliset toimenpiteet. Rajoitustoimenpiteitä ei saa myöskään purkaa ennen aikaisesti, vaan suosituksia ja rajoituksia tulee päivitetyn toimintasuunnitelman mukaan lieventää harkiten, jotta uusia tartuntaryppäitä ei pääse syntymään.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) hybridistrategian seurannan valtakunnallisen tilannearvioraportin 13.1.2021 mukaan Sosiaali- ja terveysministeriön asettama Covid-19-epidemian tilannekuva- ja mallinnusryhmä tuottaa viikoittain hybridistrategian seurannan tilannearvioraportin. Raportin tarkoituksena on ylläpitää epidemiologista ja lääketieteellistä tilannekuvaa seuraamalla keskeisiä mittareita, sekä laatia ja päivittää ennusteita ja mallinnuksia epidemian kulusta. Tilannearvioraportin mukaan valtakunnallinen epidemiatilanne heikentyi nopeasti marraskuussa 2020. Syksyn epidemiatilannetta kuvasivat alueellisten tilanteiden nopeat, aaltoilevat muutokset. Lokakuussa ja marraskuun alkupuolella todettiin viikoittain noin 1200-1600 tartuntaa. Marraskuun puolenvälin jälkeen tapausmäärät kasvoivat ja saavuttivat huippunsa, marras- joulukuun taitteessa todettiin yli 3100 ja yli 3000 tapausta viikoilla 48-49.

Joulukuun aikana uusien tapausten määrät laskivat. Viikolla 50 todettiin noin 2900, ja viikolla 51 noin 2300 tapausta. Jouluviikolla (viikko 52) raportoidut tapausmäärät laskivat edelleen, tapauksia todettiin noin 1650. Vuodenvaihteessa (viikolla 53) todettiin noin 1750 Covid-19-tapausta, ja viimeisellä raportoidulla viikolla 1 tapausmäärä oli samaa luokkaa, 1787 tapausta.

Koko maassa uusien tartuntojen tartunnanlähde saatiin selvitettyä lähes 60 % tapauksista. Tartuntoja todetaan edelleen eniten nuorissa ikäluokissa ja työikäisillä aikuisilla. Vanhempien ikäluokkien osuus tartunnoista kasvoi marraskuussa, toistaiseksi tämä huolestuttava kehitys vaikuttaa pysähtyneen. Joulunajan juhlapyhien pelättiin lisäävän tartuntoja sekä kotimaahan että ulkomaille suuntautuvan matkailun ja lisääntyvien kontaktien vuoksi. Vuodenvaihteen tapaamisten vaikutus voidaan vielä nähdä viiveellä. Tartuntojen lisääntymistä ei toistaiseksi ole todettu, mutta tartuntoja todetaan edelleen paljon ja tauti leviää väestössä joka puolella Suomea.

Epidemiatilannetta ja sairaalahoidon tarvetta seurataan tällä hetkellä tiiviisti. Monissa Euroopan maissa ja lähialueilla Covid-19-tapausten ilmaantuvuus ja tapausmäärät ovat edelleen hyvin korkeat. Iso-Britanniassa todettu, uusi muuntunut virusvariantti saattaa tarttua ja levitä aiempaa nopeammin. Tämän muuntuneen koronaviruksen, samoin kuin Etelä-Afrikassa todetun uuden virusvariantin mahdollista leviämistä Suomeen pyritään torjumaan. Terveystieteiden tutkimuskeskuksen (THL) hybridistrategian seurannan valtakunnallisen tilannearvioraportin 13.1.2021 mukaan virusvariantteja on Suomessa havaittu 61:ssä analysoidussa näytteessä. Valtaosa varianteista on todettu Iso-Britannasta saapuneilta henkilöiltä.

Nämä muuttajat tuovat epävarmuuksia ja korostavat tulevien viikkojen ja kuukausien aikana epidemiatilanteen tehokkaan hillinnän merkitystä myös Suomessa. Epidemiatilanteen laajamittainen, äkillinen heikentyminen koko maassa on edelleen mahdollista.

Suurin osa tartunnoista oli peräisin kotimaasta. Ulkomaisten tartuntojen osuus on noussut aiemmasta. Rajoilla tapahtuvaa testaamista on lisätty vuoden 2020 lopulta alkaen, mikä voi osaltaan selittää ulkomaisten tapausten osuuden nousua. Joulun- ja uudenvuodenpyhänä testeihin hakeuduttiin selkeästi vähemmän. Sama ilmiö on ollut havaittavissa viikonloppuisin, jolloin testeihin hakeudutaan huomattavasti vähemmän kuin arkena. Positiivisten COVID-19-tapausten osuus testatuista näytteistä on vastaavasti noussut, viikolla 1 positiivisten tapausten osuus oli noin 2,5 %.

Aluehallintoviraston rajoituspäätösten tarkoituksena on tartuntatautilain 1 §:ssä säädetyin tavoin ennaltaehkäistä tartuntatautilanteen pahenemista. Joukkoaltistumisten ja taudin leviämisen riski on erityisen suuri kaikissa tilanteissa, joissa suuri joukko ihmisiä kokoontuu ja voi päätyä lähi-kontakteihin keskenään. Siten yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten järjestämisen rajoittaminen sekä tartunnan torjuntatoimista huolehtiminen pienissäkin yleisötilaisuuksissa ja julkisissa kokouksissa on välttämätöntä. Kun kokoontumisissa noudatetaan riittäviä turvaohjeita, voidaan tartunnan riskiä olennaisesti vähentää puuttuen kokoontumisvapauteen ja muihin perusoikeuksiin mahdollisimman vähäisessä määrin.

Lounais-Suomen aluehallintovirasto on 14.1.2021 keskustellut Satakunnan sairaanhoitopiirin koolle kutsumassa alueellisessa yhteistyöryhmässä Satakunnan COVID-19 -tilanteesta. THL:n tilastojen mukaan uusien tartuntojen ilmaantuvuusluku oli Satakunnassa 14,8/100 000 asukasta/14 vrk viikoilla 51-52 ja 12,9/100 000 asukasta /14 vrk viikoilla 53-1. Satakunnan sairaanhoitopiirin oman seurannan mukaan ilmaantuvuus on ajanjaksolla 30.12.2020 – 12.1.2021 ollut 17,3, mutta yli puolet tartunnoista on ulkomailta. Satakunnan sairaanhoitopiiriltä saadun tiedon mukaan tartunnan lähde on saatu selville yli 90 %:ssa tapauksista. Positiivisten näytteiden osuus Satakunnassa viikolla 1 oli 0,5 %. Sairaalahoidon tarpeeseen pystytään vastaamaan ilman erityistoimia. Yhteistyöryhmän

näkemyksen mukaan Satakunta on siirtynyt perustasolle. Ottaen huomioon myös valtakunnallinen epidemiologinen tilanne, yhteistyöryhmän näkemys on, että yleisötilaisuuksien rajoituksia tulisi jatkaa samanlaisena.

Aluehallintovirastolla ei ole tietoa niiden määrästä, jotka sairastavat sen toimialueella COVID-19- infektiota tietämättään oireettomana ja siten mahdollisesti levittävät tartuntaa. Lisäksi monet sairastavat taudin lieväinä. Jos sairastuneet eivät hakeudu heti ensivaiheessa testiin tai testitulos viivästyy muista syistä, taudin jäljittäminen vaikeutuu.

Satakunta on siirtynyt perustasolle ja sen ilmaantuvuusluku on valtakunnallisesti Suomen parhaita. Satakunnan naapurimaakunnissa epidemiologinen tilanne on selvästi huonompi. Ottaen Satakunnan epidemiologisen tilanteen lisäksi huomioon valtakunnallinen epidemiologinen tilanne, uuden virusmuunnoksen leviämisen uhka sekä THL:n tilanearvioraportissaan (13.1.2021) esittämät muut epävarmuustekijät ja uhat, aluehallintovirasto pitää enintään 20 henkilön rajaa sisätiloissa ja alueellisesti rajoituksissa ulkotiloissa järjestettävien yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten osalta välttämättömänä. Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveystieteiden tutkimuskeskuksen 21.9.2020 antaman ohjeen noudattaminen on välttämätöntä enintään 20 henkilölle järjestettävissä yleisötilaisuuksissa ja yleisissä kokouksissa.

Edellä todetun perusteella tämä määräys on välttämätön tartuntataudin leviämisen estämiseksi Satakunnan kuntien alueella. Jos epidemiologinen tilanne muuttuu, aluehallintovirasto arvioi tätä kokoontumisia koskevaa rajoituspäätöstä uudestaan.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Tartuntatautilaki (1227/2016) 1, 8, 58 ja 91 §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista (146/2017) 1 ja 5 §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen (146/2017) 1 §:n muuttamisesta (69/2020) 1 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa tartuntatautilain 90 §:n 1 momentin mukaan hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Valitusosoitus on liitteenä.

TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös pannaan täytäntöön heti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tartuntatautilain 91 §:n 1 momentin nojalla.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja asiasta antaa tarvittaessa lääninlääkäri Katja Paakkola, puh. 0295 018 000 (vaihde).

Ylijohtaja Mikael Luukanen

Lääninlääkäri Katja Paakkola

Tämä päätös on allekirjoitettu sähköisesti.

LIITTEET

Liite 1, Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen 21.9.2020 antama ohje koronavirustartuntojen ehkäisemisestä yleisötilaisuuksien ja yleisten kokoontumisten yhteydessä sekä julkisten tilojen käytössä

Liite 2, Satakunnan kunnat

JAKELU JA SUORITEMAKSU

Päätös yleistiedoksi

Tämän päätöksen tiedoksi tapahtuu yleistiedoksi. Asiakirja pidetään kaikkien nähtävillä Lounais-Suomen aluehallintovirastossa 20.2.2021 saakka. Päätöksen nähtävälle asettamisesta ilmoitetaan yleisessä tietoverkossa aluehallintoviraston verkkosivulla www.avi.fi

Tämän päätöksen tiedoksisuuden katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun edellä mainittu ilmoitus on julkaistu aluehallintoviraston verkkosivulla.

Tiedoksi

Satakunnan kunnat ja kuntayhtymät

Satakunnan sairaanhoitopiiri, jota pyydetään tiedottamaan päätöksestä alueensa kuntien tartuntataudeista vastaavia lääkäreitä

Lounais-Suomen poliisilaitos

Satakunnan pelastuslaitos

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Sosiaali- ja terveysministeriö

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Valtioneuvoston kanslia, viestintäosasto

Digi- ja väestötietovirasto

Maksutta

Tämä asiakirja LSAVI/464/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LSAVI/464/2021 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Luukanen Mikael 20.01.2021 09:31

Esittelijä Paakkola Katja 20.01.2021 09:23